PATVIRTINTA
Vilniaus „Ryto“ progimnazijos
direktoriaus 2026 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-150

VILNIAUS „RYTO“ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ BENDRAVIMO IR ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reglamentuoja mokinių bendravimo ir elgesio normas Vilniaus „Ryto“ progimnazijoje (toliau – Progimnazija) ir dalyvaujant Progimnazijos organizuojamame ugdymo procese bei kitose veiklose už Progimnazijos teritorijos ribų, apibrėžia mokinių teises ir pareigas, nustato pagarbaus bendravimo ir atsakingo elgesio principus pamokų, pertraukų, renginių ir kitų veiklų metu, taip pat mokinių skatinimo ir poveikio priemonių taikymo principus**.**

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir kitais teisės aktais, Progimnazijos nuostatais, Mokymo sutartimi, Progimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašu bei kitais Progimnazijos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

3. Taisyklės grindžiamos nuostata, kad kiekvienas Progimnazijos bendruomenės narys turi teisę jaustis saugus, gerbiamas ir priimtas, taip pat pareigą gerbti kitus asmenis, jų teises, orumą ir asmeninę erdvę.

4. Progimnazijoje siekiama kurti aplinką, kurioje mokiniai ir suaugusieji bendrauja pagarbiai, padeda vieni kitiems, geba išklausyti, susitarti ir taikiai spręsti nesutarimus.

5. Bendraudami Progimnazijos bendruomenės nariai vadovaujasi pagarbos, atsakomybės, tolerancijos, geranoriškumo ir bendradarbiavimo principais.

6. Visi Progimnazijos bendruomenės nariai turi lygias teises ir pareigas, nepaisant jų kilmės, tautybės, lyties, religinių įsitikinimų, negalios ar kitų individualių skirtumų.

II. MOKINIŲ TEISĖS

7. Mokinys turi teisę mokytis saugioje, sveikoje ir mokymuisi palankioje aplinkoje:

7.1. turėti tvarkingą, higienos reikalavimus atitinkančią darbo vietą;

7.2. mokytis pagal pradinio arba pagrindinio ugdymo programą;

7.3. gauti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir kitą švietimo pagalbą bei sveikatos priežiūros paslaugas;

7.4. rinktis Progimnazijoje siūlomą neformaliojo švietimo veiklą;

7.5. gauti informaciją apie savo mokymosi pasiekimų vertinimą, pažangą, lankomumą, elgesį ir kitą su ugdymusi susijusią informaciją;

7.6. teisę į nešališką ir objektyvų mokymosi pasiekimų vertinimą;

7.7. būti supažindintas su Mokinių bendravimo ir elgesio taisyklėmis, Progimnazijos ugdymo planu, dalykų programomis, vertinimo tvarka, saugos reikalavimais ir kitais Progimnazijos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

8. Mokinys turi teisę dalyvauti Progimnazijos gyvenime ir išsakyti savo nuomonę:

8.1. reikšti savo mintis, nuomonę, klausimus ir pasiūlymus, nepažeisdamas kitų asmenų teisių;

8.2. būti išklausytas;

8.3. nesutikti su kito asmens nuomone ir pagarbiai išreikšti savo nesutikimą;

8.4. teikti pasiūlymus dėl ugdymo proceso gerinimo, mokymosi pasiekimų vertinimo, Progimnazijos veiklos ir Mokinių bendravimo ir elgesio taisyklių tobulinimo;

8.5. Progimnazijos veiklos klausimais kreiptis į mokytoją, klasės vadovą, pagalbos mokiniui specialistą ar Progimnazijos administraciją;

8.6. dalyvauti Progimnazijos savivaldoje;

8.7. prisidėti prie Progimnazijos bendruomenės ir kultūros kūrimo, atstovauti Progimnazijai įvairiuose renginiuose, konkursuose, varžybose ir kitose veiklose.

9. Mokinys turi teisę mokytis ir bendrauti saugioje, pagarba, savitarpio pagalba ir bendradarbiavimu grindžiamoje aplinkoje:

9.1. būti gerbiamas ir nežeminamas;

9.2. būti apsaugotas nuo patyčių, smurto, grasinimų ir kitokio netinkamo elgesio;

9.3. kreiptis pagalbos į Progimnazijos darbuotoją, jeigu patiria arba pastebi patyčias, smurtą, grasinimus ar kitą netinkamą elgesį.

III. MOKINIŲ PAREIGOS

10. Mokinys privalo siekti žinių ir atsakingai dalyvauti ugdymo procese:

10.1. laiku atvykti į pamokas, be pateisinamos priežasties nepraleisti pamokų, būti pasirengusiam mokytis, turėti reikalingas mokymosi priemones, atlikti skirtas užduotis ir atsiskaityti nustatytu laiku;

10.2. pamokų metu laikytis mokytojo ir klasės susitarimų, netrukdyti mokytojui ir kitiems mokiniams mokytis;

10.3. iš pamokos išeiti tik gavus mokytojo leidimą;

10.4. pamokai pasibaigus sutvarkyti savo darbo vietą ir tvarkingai išeiti iš kabineto;

10.5. laikytis saugaus elgesio ir darbo taisyklių visose ugdymo erdvėse;

10.6. fizinio ugdymo, šokio pamokose ir sporto renginiuose dėvėti nustatytus reikalavimus atitinkančią aprangą ir avalynę.

11. Mokinys privalo laikytis Progimnazijoje nustatytos tvarkos:

11.1. elgtis kultūringai, saugiai ir atsakingai visose Progimnazijos erdvėse;

11.2. laikytis nustatyto aprangos kodo: kasdien (išskyrus penktadienį, jei nenumatyta kitaip) dėvėti švarią ir tvarkingą mokyklinę uniformą;

11.3. 1–4 klasių mokiniai viršutinius drabužius palieka savo korpuso rūbinėse ar klasėse įrengtose spintelėse, 5–8 klasių mokiniai – rūbinėje;

11.4. pertraukų metu elgtis atsakingai ir laikytis nustatytos tvarkos: išeiti iš klasės, kad būtų galima išvėdinti patalpą; valgyti tik valgykloje (klasėje – tik išimtiniais atvejais, gavus leidimą); elgtis ramiai, kalbėti pagarbiai, saugoti savo ir kitų sveikatą bei emocinę gerovę;

11.5. laikytis švaros ir tvarkos Progimnazijos patalpose bei teritorijoje: nešiukšlinti, neteršti aplinkos ir elgtis taip, kad būtų išsaugota tvarkinga, saugi ir mokymuisi palanki aplinka;

11.6. tausoti Progimnazijos turtą ir aplinką: prižiūrėti vadovėlius ir mokymo priemones, tinkamai naudotis inventoriumi, nerengti pavojingų žaidimų ar veiklų;

11.7. rūpintis savo asmeniniais daiktais, o rastus daiktus nedelsiant perduoti Progimnazijos darbuotojams;

11.8. naudotis išmaniaisiais įrenginiais ir internetu Progimnazijoje vadovaudamasis Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašu aprašu.

12. Mokinys privalo atsakingai rūpintis savo sveikata, lankomumu ir saugumu:

12.1. reguliariai lankyti pamokas ir kitus privalomus ugdymo proceso užsiėmimus;

12.2. pamokų praleidimus pateisinti Progimnazijos nustatyta tvarka;

12.3. prireikus išeiti iš Progimnazijos pamokų metu – informuoti klasės vadovą, mokytoją ar administraciją ir laikytis nustatytos išleidimo tvarkos;

12.4. elgtis taip, kad nekeltų grėsmės savo ir kitų asmenų sveikatai bei saugumui.

IV. MOKINIŲ BENDRAVIMO TAISYKLĖS

13. Mokinys su kitais mokiniais, mokytojais, Progimnazijos darbuotojais, svečiais ir kitais asmenimis bendrauja pagarbiai, mandagiai ir atsakingai.

14. Bendraudamas mokinys:

14.1. tinkamai kreipiasi į kitą asmenį, sveikinasi, padėkoja ir atsiprašo;

14.2. išklauso kitą asmenį, jo nepertraukia ir gerbia jo teisę išsakyti savo nuomonę;

14.3. savo nuomonę, klausimus, prašymus ir nesutikimą reiškia ramiai ir pagarbiai;

14.4. gerbia kitų asmenų orumą, asmeninę erdvę ir nustatytas ribas;

14.5. gerbia kitų asmenų kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas, įsitikinimus, išvaizdą, gebėjimus ir kitus individualius skirtumus;

14.6. supranta, kad juokas ar pokštas nėra tinkamas, jeigu jis kitą asmenį žeidžia, žemina, gąsdina ar kitaip verčia jaustis nesaugiai;

14.7. pripažįsta savo netinkamą elgesį, atsiprašo ir, prireikus, stengiasi ištaisyti padarytą žalą**.**

15. Bendraudamas su mokytojais ir kitais Progimnazijos darbuotojais mokinys turi teisę klausti, išsakyti savo nuomonę ir nesutikti su sprendimu ar nuomone, tačiau tai daro pagarbiai, neįžeisdamas ir nežemindamas kito asmens.

16. Bendraudami tarpusavyje mokiniai:

16.1. gerbia vieni kitus ir nesiekia pažeminti, įbauginti ar įskaudinti kito mokinio;

16.2. nesityčioja, neįžeidinėja ir neplatina apie kitus asmenis žeminančios ar tyčia klaidinančios informacijos;

16.3. neskatina kitų mokinių tyčiotis, žeminti, smurtauti ar kitaip netinkamai elgtis;

16.4. gerbia kito mokinio teisę pasirinkti draugus, bendravimo ratą ir dalyvauti bendrose veiklose.

17. Virtualioje erdvėje mokiniai laikosi tų pačių pagarbos, atsakomybės ir mandagaus bendravimo principų kaip ir bendraudami tiesiogiai.

18. Naudodamiesi elektroniniu dienynu, elektroniniu paštu, mokymosi platformomis, klasės grupėmis, socialiniais tinklais ir kitomis skaitmeninėmis priemonėmis mokiniai:

18.1. bendrauja pagarbiai ir atsakingai;

18.2. nerašo įžeidžiančių, žeminančių, grasinančių ar bauginančių pranešimų;

18.3. neplatina kito asmens orumą ar privatumą pažeidžiančios informacijos;

18.4. nekuria ir neplatina turinio, kuriuo siekiama iš kito asmens tyčiotis, jį pažeminti, įbauginti ar kitaip įskaudinti;

18.5. pastebėję netinkamą ar žalingą turinį, informuoja Progimnazijos darbuotoją arba kitą atsakingą suaugusįjį.

19. Kilus nesutarimui, mokinys pirmiausia siekia situaciją išspręsti kalbėdamasis, išklausydamas kitą asmenį ir ieškodamas abiem pusėms priimtino sprendimo.

20. Konflikto metu mokinys:

20.1. kalba ramiai ir nevartoja įžeidžiančių ar žeminančių žodžių;

20.2. išklauso kito asmens nuomonę ir stengiasi ją suprasti;

20.3. negrasina, nešaukia, nestumdo ir nenaudoja fizinės jėgos;

20.4. neįtraukia kitų mokinių į konfliktą ir neskatina konflikto tęstis ar stiprėti;

20.5. jeigu konflikto išspręsti nepavyksta, kreipiasi pagalbos į mokytoją, klasės vadovą, pagalbos mokiniui specialistą ar kitą Progimnazijos darbuotoją.

21. Mokinys turi teisę pasakyti, kad tam tikras elgesys ar bendravimas jam yra nemalonus, ir paprašyti jį nutraukti.

22. Pastebėjęs patyčias, smurtą, grasinimus ar kitą netinkamą elgesį, mokinys apie tai informuoja mokytoją, klasės vadovą, pagalbos mokiniui specialistą ar kitą Progimnazijos darbuotoją ir neskatina tokio elgesio juoku, filmavimu, plojimais, dalijimusi įrašais ar kitais veiksmais.

V. MOKINIUI DRAUDŽIAMA

23. Trukdyti ugdymo procesui:

23.1. tyčia trukdyti mokytojui ir kitiems mokiniams mokytis;

23.2. sąmoningai trikdyti ugdymo procesą triukšmavimu, šūksniais ar kitu netinkamu elgesiu;

23.3. be mokytojo leidimo išeiti iš pamokos, o pamokų metu savavališkai palikti Progimnaziją nesilaikant nustatytos išleidimo tvarkos.

24. Žeminti, įžeidinėti, gąsdinti, grasinti, persekioti, šantažuoti, tyčiotis iš kitų asmenų, naudoti prieš juos fizinį ar psichologinį smurtą ar kitaip pažeisti jų orumą, saugumą ar teisę į privatumą.

25. Vartoti necenzūrinę, įžeidžiančią, žeminančią ar grasinančią kalbą.

26. Skleisti apie kitą asmenį žeminančią, įžeidžiančią, jo privatumą pažeidžiančią ar tyčia klaidinančią informaciją, taip pat kurstyti ar skatinti kitus mokinius taip elgtis.

27. Fotografuoti, filmuoti ar įrašyti kitus asmenis, jeigu tai pažeidžia teisės aktų, Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašo ar kitų Progimnazijos nustatytų reikalavimų.

28. Naudoti fotografavimo, filmavimo, garso įrašymo ar kitą skaitmeninę medžiagą kito asmens žeminimui, bauginimui, tyčiojimuisi ar kitokiam jo orumo ar privatumo pažeidimui.

29. Pažeisti Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašu nustatytą naudojimosi išmaniaisiais įrenginiais ir internetu tvarką.

30. Progimnazijoje ir Progimnazijos organizuojamų veiklų metu vartoti, turėti, gaminti, įsigyti, platinti ar kitaip perduoti alkoholinius gėrimus, tabako gaminius ir su jais susijusius gaminius, narkotines

ar psichotropines medžiagas, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar apkvaišinančias nenarkotines medžiagas.

30.1. Progimnazijoje vartoti ar turėti energinių gėrimų.

31. Į Progimnaziją atsinešti ginklų, pirotechnikos priemonių, dujų balionėlių, peilių ar kitų daiktų, galinčių kelti grėsmę savo ar kitų asmenų sveikatai ar saugumui.

32. Progimnazijoje vykdyti teisės aktams prieštaraujančią veiklą, įskaitant prekybą, lošimus, turto prievartavimą ar kitus draudžiamus veiksmus.

33. Gadinti, naikinti, pasisavinti ar kitaip netinkamai naudoti Progimnazijos ar kitų asmenų turtą. Padarius žalą, jos atlyginimo klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

34. Organizuoti ar dalyvauti pavojinguose žaidimuose ar veiklose, galinčiose sukelti pavojų savo ar kitų asmenų sveikatai ar saugumui.

35. Naudotis Progimnazijos patalpomis, teritorija ar bendro naudojimo erdvėmis ne pagal paskirtį arba nesilaikant nustatytos tvarkos.

VI. MOKINIŲ SKATINIMAS IR POVEIKIO PRIEMONĖS

36. Už gerą mokymąsi, pažangą, pagarbų ir atsakingą elgesį, pagalbą kitiems, iniciatyvumą, aktyvią veiklą, Progimnazijos vertybių puoselėjimą, Progimnazijos vardo garsinimą ir kitus pozityvius pasiekimus mokiniai gali būti skatinami žodžiu, raštu, padėkomis, apdovanojimais ar kitomis Progimnazijoje taikomomis priemonėmis.

37. Skatinant mokinius atsižvelgiama ne tik į mokymosi rezultatus, bet ir į mokinio pastangas, pažangą, atsakingumą, bendradarbiavimą, pagarbų bendravimą ir indėlį į saugios bei palankios Progimnazijos aplinkos kūrimą.

38. Už Taisyklių pažeidimus poveikio priemonės mokiniui taikomos vadovaujantis Progimnazijos „Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“ tvarkos aprašu, Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašu ir kitais galiojančiais teisės aktais.

39. Taikant poveikio priemones atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį ir aplinkybes, mokinio amžių ir brandą, elgesio priežastis, ankstesnį elgesį, pažeidimo pasikartojimą ir galimą poveikį kitiems asmenims.

40. Poveikio priemones taikantys Progimnazijos darbuotojai siekia, kad mokinys suprastų savo elgesio pasekmes, prisiimtų atsakomybę ir galėtų tinkamai pakeisti savo elgesį.

41. Už asmeninio išmaniojo įrenginio naudojimą ne pagal Progimnazijos nustatytą tvarką taikoma Mokinių asmeninių mobiliųjų telefonų ir kitų galinių įrenginių naudojimo tvarkos aprašu nustatyta atsakomybės tvarka.

42. Poveikio priemonės taikomos proporcingai padaryto pažeidimo pobūdžiui ir aplinkybėms, užtikrinant mokinio teisę būti išklausytam ir atsižvelgiant į jo interesus bei gerovę.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Su Mokinių bendravimo ir elgesio taisyklėmis mokslo metų pradžioje mokinius supažindina klasės vadovas, o mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) su Taisyklėmis supažindinami Progimnazijos nustatyta tvarka.

44. Taisyklių mokiniai laikosi Progimnazijoje ir viso Progimnazijos organizuojamo ugdymo proceso bei kitų Progimnazijos organizuojamų veiklų metu, įskaitant renginius, išvykas, ekskursijas, varžybas, neformaliojo švietimo veiklas ir veiklas už Progimnazijos teritorijos ribų, taip pat virtualioje erdvėje, kai mokinio elgesys yra susijęs su Progimnazijos bendruomene ir daro poveikį jos narių saugumui ar gerovei.

45. Taisyklės taikomos kartu su kitais Progimnazijos vidaus dokumentais. Tais atvejais, kai konkretų klausimą išsamiau reglamentuoja atskiras Progimnazijos tvarkos aprašas, vadovaujamasi to aprašo nuostatomis.

46. Taisyklės skelbiamos Progimnazijos interneto svetainėje ir kitomis Progimnazijos nustatytomis informavimo priemonėmis.